בס"ד
"הדף היומי לתולדותינו"
יום ד', כ"ו באדר ב' תשס"ח (02 באפריל)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היהודי שבפנים

ביום ששי האחרון היה אחד מאותם ימי חורף שעליהם כתב הנרי תורו: "השמש נראית כמו כוכב הבוקר". ב-11 וחצי שעת המאחרים, התכנסו כ-30 איש במכללת **עלמא** ברחוב בצלאל יפה שבלב תל אביב העדיין קטנה. כמה מהם ישבו על כסאות ליד הקיר, אחרים על הרצפה; על השולחן עמדו בקבוקי יין לבן ומים מינרלים. עלמא, למי שבארמית שלא קצת חלודה פירושו **עולם**. "מריה דעלמא כלא" הוא ריבון העולם כולו, אלוקים,שמרוה אהבה למכללה סידר לה את מזג האוויר הפלאי הזה. עלמא מגדירה עצמה מכללה עברית. במרכזה - בית מדרש יהודי חילוני, שבו - כמו בכל בית מדרש - יושבות חברותות, קבוצות לימוד קטנות, שבהן אפשר ללמוד דף גמרא מול עמוד בשפינוזה, או פרק בתנ"ך עם סיפור של ש"י עגנון.

הסיבה להתכנסות הפעם היתה הוצאתו לאור של "לקראת כלולות", המדריך לנישואים. ספר מואר, אם אפשר לקרוא לזה ככה. לבן בכריכו ובהיר בתוכנו. רב אורתודוקסי מציע אפשרות אחת, רבנית רפורמית מציעה אחרת, הכתובה מוסברת בשפה נורמאלית (למרות שהתוכן נשאר בעייתי כשהיה), ירח דבש מקבל סקירה היסטורית ואפילו לשמלה יש פרק משלה. עלמא חגגה את הספר הראשון שלה בדרכה שלא אופיינית : היא הכינה טקס שבע ברכות. **רות קלדרון**, מנהלת המכללה, לימדה בשניה פיקחית במיוחד, הסופרת גיל הראבן דיברה על המבוכה שבטקס, עבדכם הלא נאמן השווה בין יצירת האדם בספר בראשית ליצירת הזוגיות בנישואים. אחרי שהכל הסתיים ירדנו, ליהיא ואני, לבית הקפה הקטן שממול, ושתינו אספרסו כפול. "אני שמחה" היא אמרה בסוף. "שעשינו השנה בחנוכה הדלקת נרות עם הילדים. חשבנו שהם ידעו מה זה."

תקופת הפיקדון הסתיימה. במשך 100 שנה הפקירו החילוניים את היהדות אצל הדתיים. היא נשמרה בכספות שלהם, מאחורי חומות הזרות, בלי שנפקפק לרגע בהגינותם. מדי פעם, בעיקר בחגים ובלוויות, משכנו החוצה חלק מההפקדה, השתמשנו והחזרנו. לא ביקשנו מצב חשבון, לא בדקנו אילו פעולות נעשו בשמנו, אפילו לא טרחנו לברר אם יש ריבית.

רק עכשיו הולכת ומתחזקת התחושה שהבנקאי שלנו מעל. אני לא מוכן יותר להשאיר את היהדות שלי אצל הדתיים מפני שאני מרגיש מרומה. מכרו לי יהדות מאובנת, נוקשה, שאי אפשר להתחבר אליה בלי כיפה וציצית. אף אחד לא סיפר לי שה**רמב"ם** כתב בעצם את "מורה נבוכים" כתגובה לאריסטו. שרבי אברהם **אבן עזרא** היה גם משורר. שכל המשנה מלאה במריבות בין רבנים, חלקן עצבניות, חלקן משונות לגמרי. אבל המעילה הכי גדולה היא לא בעובדות, אלא בשטר הבעלות. הדתיים הצליחו למכור לנו שאם אנחנו החילוניים, עדיף שנתרחק מהיהדות. אחרת נישאב למכונת החזרה בתשובה המשומנת שלהם. כאילו אין אפשרות ללמוד את ההיסטוריה שלנו, את יסודות התרבות שלנו ואת הספרות הכי משובחת שלנו, בלי שמיד ייפול עלינו שטריימל מן השמיים וייצמד לנו לראש כמו דבק מגע. חבל שהלל הזקן מת. הוא היה מתעלף מצחוק מעצם הרעיון.

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', כ"ו באדר ב' תשס"ח (02 באפריל)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

כי אפשר להיות חילוני - חילוני אמיתי, כופר כמו שצריך - בלי לנסות להכיר את היהדות. אחרת זו לא חילוניות אלא סתם בורות. אין שום צורך לקבל את כל העיקרים. אנחנו אנשים מבוגרים, ויש לנו הזכות להחליט מה טוב בשבילנו. אני עוד די מתחיל בעסק הזה, אבל ניערתי טוב טוב את כל הספרים ושום מלאך לא קפץ וניסה לגרור אותי פנימה באוזן. האמונה מפחידה רק את מי שלא יודע מספיק על מקורותיה. בנעורי קראתי פעם את כל 841 העמודים של "יוליסס" לג'ויס וככל הידוע לי לא נעשיתי אירי.

"כך", אמרתי לליהיא, "גם אני שמח", כי החגים חשובים לי. כמו שחשוב לי העיקרון החברתי העומד מאחורי השבת והחכמה המוסרית שיש בעשרת הדיברות. חשוב לי שהילדים שלי יידעו שיש יותר מדרך אחת להיות יהודי טוב ושאלוקים הוא לא אריזה לגו מורכב מחלקי מצוות. אלוקים הוא רעיון. הוא המחשבה הקושרת בין עִברי לעתידי. הוא הדרך שלי להיות שייך. אינני מאמין שהוא גרסה משוכללת של משגיח כשרות ענקי במיוחד. האלוקים שלי הוא חילוני כמוני, ואני מוכן לוותר עליו רק מפני שהדתיים טוענים עליו בעלות. בדרכי שלי אני הולך לחפש אותו. אפילו אם לא אמצא, הדרך תהיה מרתקת.

יאיר לפיד מתוך "סופשבוע" - מעריב 24.12.99
[http://www.jafi.org.il/education/avichai/lapid.html]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **<u>רביעי</u>**
בשִׂמחה ובטוּב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל